

UDK 343.791(497.5)
061.1(4)EU
Primljeno 2. studenoga 2012.
Stručni članak

Karmen Novak Hrgović*
Siniša Nikšić**

PREKRŠAJNE ODREDBE U POJEDINIM ZAKONIMA ČIJA PRIMJENA POČINJE ULASKOM REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU

U radu se, nakon uvodnog dijela, daje osnovni prikaz nastanka europskog pravnog poretka i obveze Republike Hrvatske usklađivanja svojih propisa s tim poretkom. Potom slijedi prikaz određenih odredbi pojedinih posebnih zakona kojima se propisuju prekršaji iz područja gospodarstva i područja javnog reda i mira, a koje su tijekom postupka pridruživanja i pregovora Republike Hrvatske unesene u domaće zakone radi usklađivanja s pravom Europske unije, s odgodom primjene do ulaska u Europsku uniju. U zaključnom dijelu daje se kratak prikaz odredbi relevantnih za međunarodnu pravnu pomoć.

UVOD

1. EUROPSKA UNIJA I MJESTO REPUBLIKE HRVATSKE U UNJI

S ciljem omogućavanja mira, stabilnosti i napretka, počevši od 1951. godine kada Belgija, Savezna Republika Njemačka, Francuska, Italija, Nizozemska i Luksemburg, na temelju prijedloga Schumanove deklaracije, utemeljuju Europsku zajednicu za ugljen i čelik, pa preko Rimskih ugovora kojima se uspostavlja zajedničko tržište, stvarala se Europska unija kakvu poznajemo danas – utemeljena ugovorom iz Maastrichta, sredinom devedesetih godina prošlog stoljeća povećana na petnaest država članica, zatim se 2004. godine Uniji pridružuje deset država te naknadno 2007. godine još dvije države. Republika Hrvatska je ubrzo nakon osamostaljenja jasno izrazila želju pridruživanja Uniji i, kad su se stekli uvjeti, započela svoj put potpisom ugovora o stabilizaciji i pridruživanju, što je otvorilo mogućnost za status kandidatkinje za članstvo u Uniji na kraju pregovora, a taj se put ima dovršiti ulaskom u Uniju 2013.

* Karmen Novak Hrgović, sutkinja Visokog prekršajnog suda RH

** Siniša Nikšić, sudac Visokog prekršajnog suda RH

godine. Pri tome je Republika Hrvatska, kao i ostale države koje su nakon statusa kandidatkinje ušle u Europsku uniju, morala ispuniti tri glavna kriterija Europskog vijeća:

- ostvariti stabilne institucije koje jamče demokraciju, vladavinu prava, zaštitu ljudskih prava i zaštitu nacionalnih manjina;
- stabilno tržišno gospodarstvo, koje je kadro nositi se s konkurencijom unutar Unije;
- biti sposobna preuzeti obveze članstva i imati javnu administraciju sposobnu za provođenje zakona Europske unije u praksi.

1.1. Pravni poredak Europske unije

Iako ugovorom kojim je osnovana Europska zajednica nije bilo predviđeno ujedinjenje na području pravosuđa i unutarnjih poslova, u sferi pravnog poretka i prava svakako je od posebnog interesa pravni poredak Europske unije (koji se stvarao prije svega kako bi se ostvarila sloboda kretanja kao jedno od osnovnih načela Unije), kojem se svaka država članica, pa tako i Republika Hrvatska, ima prilagoditi. U Uniji postoji više pravnih sustava koji funkcioniraju u okviru granica pojedinih država, ali se radi ostvarivanja načela pravde, suzbijanja međunarodnog kriminala i terorizma na njezinom teritoriju ostvaruje praktična suradnja putem, primjerice, **Eurojusta** – središnjeg koordinacijskog tijela osnovanog u Haagu 2003. godine, zatim 2004. godine uvedenog **europskog naloga za uhićenje** kojim se zamjenjuje dugotrajni proces izručenja. Upravo na području kaznenog prava pokazuje se potreba za zajedničkom politikom Unije kako bi se i kroz suradnju nacionalnih pravosudnih sustava spriječila različita tumačenja pravnih normi, osigurala vladavina prava te učinkovitost domicilnih sustava i konkretna zaštita vlastitih građana i Unije kao cjeline. Nadalje, na polju građanskih prava Europska unija donosi propise koji omogućuju primjenu sudskih odluka u prekograničnim slučajevima kod, primjerice, rastave, razdvojenosti, skrbništva nad djecom, alimentacije, tako da su odluke iz jedne zemlje primjenjive u drugoj. Isto tako Unija je propisala jedinstvene postupke u „malim i nespornim građanskim tužbama“ kao što su naplata dugova i stečaj.¹

Posebna područja interesa koja se imaju uskladiti na razini Unije jesu, osim navedenih, i ona koja se tiču temeljnih ljudskih prava (pravo na slobodno kretanje, rad, život na prostoru Unije, primjena načela nediskriminacije po spolu, rasi, vjeri, dobi, spolnoj orijentaciji) i priznavanje visokoškolskih kvalifikacija (direktiva koja se odnosi na sveučilišne programe), pravo na rad državljanina

¹ Podatak iz rada Europa u 12 lekcija, Pascal Fontaine, profesor na Institutu za političke studije u Parizu.

države članice u djelatnostima javnih usluga (zdravstvo, obrazovanje i slično, osim u institucijama državne vlasti), europsko zdravstveno osiguranje za vrijeme boravka u drugoj državi članici, pružanje azila, trgovinska politika, zaštita okoliša i održivi razvoj (područje koje je naročito zanimljivo sa stajališta primjene našeg prekršajnog prava – jer se odnosi na zaštitu prirodnih staništa i divlje flore i faune; rješavanje problema zaštite okoliša i zdravlja, očuvanje prirodnih resursa i učinkovito odlaganje otpada – što je sve uređeno propisima čije je nepoštovanje propisano prekršajima), zatim sprječavanje piratstva i kriptovarenja proizvoda, potrošačka politika (zaštita prava potrošača).

Na području kaznenog prava posebno je značajan Lisabonski ugovor, kojim se dopunjuju i mijenjaju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a 13. prosinca 2007. potpisalo ga je svih 27 država članica (nakon čega je prošao proces ratifikacije) te je stupio na snagu 1. prosinca 2009. Kako navodi prof. dr. sc. Zlata Đurđević²: „Zbroj novih supranacionalnih harmonizacijskih ovlasti Unije u kaznenopravnom području opravdava ocjenu da je Lisabonski ugovor prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi.“

1.2. Osnovno o izvorima prava Europske unije³

U pravu Europske unije razlikuju se **primarni** izvori: izravni akti država članica, kao što su osnivački ugovori – Ugovor o Europskoj uniji, Ugovor o Europskoj zajednici, i **sekundarni** izvori: akti institucija Europske unije koji nastaju u tim institucijama: uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja. Bitno je znati da su neki učinci navedenih akata propisani samim ugovorom o Europskoj zajednici, dok su se neki učinci razvili kroz praksu Europskog suda, koja je odlučna za razumijevanje učinka pojedinih sekundarnih izvora.

Ugovori kao primarni izvor imaju **izravni učinak**, što znači da odredbe ugovora kao pravnu normu izravno primjenjuju sudovi države članice i ne treba ih inkorporirati u nacionalno zakonodavstvo te stvaraju subjektivna prava građanima (pravnim subjektima) pojedine države članice, koja oni mogu ostvarivati sudskim putem, a nacionalni sudovi dužni su primijeniti ih kao nadređeni propis. Izravni učinak može biti **vertikalni**, koji stvara učinak između država članica i njihovih pravnih subjekata (izražen u predmetu *Van Gend en Loos*, činjenično se radilo o carinskom pitanju), ili **horizontalni**, koji stvara učinak između samih pravnih subjekata (predmet *Defrenne II* – konkretizacija načela jednake plaće za jednaki rad muškaraca i žena).

² Prof. dr. sc. Zlata Đurđević: Lisabonski ugovor: Prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, vol.15, broj 2/2008.

³ Literatura: Izvori prava Europske unije – Siniša Rodin; Temeljni koncepti prava EU - nadređenost, izravni učinak i posredni učinak – Siniša Rodin.

Uredbe, čija je svrha ujednačavanje prava, sekundarni su izvori, obvezuju u cijelosti, ne inkorporiraju se u nacionalno pravo i **izravno se primjenjuju** u državama članicama.

Primjer:

Uredba Vijeća (EC) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. u kojoj se popisuju treće zemlje čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni te obveze;

Uredba Vijeća (EC) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. kojom se predviđa ujednačeni format za vize.

Direktive se donose i primjenjuju radi usklađivanja prava, obvezuju državu članicu, ali u pogledu rezultata, pri čemu ostavljaju mogućnost izbora metoda za postizanje određenih ciljeva, pa se stoga **prenose u domicilno pravo**. Mogu imati i izravni učinak (ako država članica nije usvojila provedbu mjere na vrijeme) i posredni učinak. Direktive nemaju horizontalne izravne učinke (između pojedinaca/pravnih subjekata), znači mogu djelovati vertikalno (pravni subjekt – građanin ili pravna osoba, nositelj je prava, a država nositelj obveze, pri čemu je pojam „države“ široko definiran). Posredni učinak direktiva ogleda se u tome da sudovi moraju tumačiti domaće pravo sukladno ciljevima direktive.

Primjer:

Direktiva Vijeća 89/48/EEC od 21. prosinca 1988. o općem sustavu priznavanja visokoškolskih diploma koje se izdaju po završetku stručnog obrazovanja i osposobljavanja u trajanju od najmanje tri godine;

Direktiva 2000/26/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 16. svibnja 2000. o usklađivanju zakona država članica na području osiguranja od odgovornosti motornih vozila;

Direktiva Vijeća 87/344/EEZ od 22. lipnja 1987. o usklađenju zakona, propisa i upravnih odredbi na području osiguranja pravne zaštite;

Direktiva Vijeća 97/80/EC od 15. prosinca 1997. o obvezi iznošenja dokaza u slučajevima diskriminacije utemeljene na spolu;

Direktiva Vijeća 91/533/EEZ od 14. listopada 1991. o obvezi poslodavca da obavijesti zaposlenike o uvjetima koji se mogu primijeniti na ugovorni ili radni odnos;

Direktiva Vijeća 1999/70/EZ od 26. lipnja 1999. s obzirom na okvirni sporazum o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ERUC, UNICE i CEEP.

1.3. Usklađivanje propisa Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije

Vlada Republike Hrvatske početkom 1999. godine započela je dobrovoljno proces ocjene usklađenosti domaćeg važećeg zakonodavstva sa *acquis communautaire* te s tim ciljem donijela Plan integracijskih aktivnosti u listopadu 1999.

godine. Stupanj usklađenosti analiziran je u 23 poglavlja *acquisa* te su u tom trenutku označena područja koja nisu bila uopće pravno uređena: državne potpore i zaštita potrošača, a za ostala područja procijenjena je razina usklađenosti zakonodavstava – to je poslužilo kao početna osnova za proces usklađivanja.

Nakon toga donesena je 18. listopada 2001. **Odluka o mjerama u postupku usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquis communautaireom***, koja je stupila na snagu 1. prosinca 2001. kao jedan od prvih pravnih instrumenata usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije. Navedena Odluka revidirana je **Odlukom o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe** od 25. veljače 2004., a 23. ožujka 2004. stupio je na snagu Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji - 2004. godina (NN 037/2004), koji u svojoj točki 4. sadržava **Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquis communautaireom* za 2004.** Prema navedenim aktima nositelji izrade nacrt zakona i podzakonskih akata kojima se usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, uz nacrt akta dužni su ispuniti i priložiti „instrumente za usklađivanje“ – **izjavu o usklađenosti i usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa**. Ti dokumenti od listopada 2002. prema zaključku Hrvatskog sabora prate prijedloge zakona upućene Saboru.

14. srpnja 2011. donesena je nova **Odluku za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije** (NN 93/11), kojom se kao obveza propisuje navođenje naziva pravnog akta Europske unije s kojim se propis usklađuje, i to u zasebnom članku općih (osnovnih) odredbi tog prijedloga propisa, pa ako predlagatelj ne udovolji toj obvezi (koja proizlazi iz teksta direktiva Europske unije) i ne priloži naprijed spomenute popunjene obrasce (izjavu o usklađenosti i usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija prijedlog vraća na doradu, a ako je udovoljeno obvezi, Ministarstvo potvrđuje usklađenost te akt ide dalje u proceduru.

Konačno, 28. veljače 2012. donesen je **Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2012. godinu** (NN 25/12).

2. ZAKONI KOJI SADRŽAVAJU PREKRŠAJNE ODREDBE KOJIH JE PRIMJENA ODGOĐENA DO ULASKA REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKU UNIJU⁴

Iz naprijed izloženog te primjera pojedinih konkretnih akata proizlazi koje su obveze bile postavljene pred Republiku Hrvatsku u području usklađivanja

⁴ Podaci za zakone sa tražilice CADIAL.

domaćih propisa s aktima Europske unije te da je riječ o vrlo konkretnim propisima Unije koji se reflektiraju na mnoga područja socijalnog i gospodarskog života pa sukladno tome i na zakone i podzakonske propise koji se primjenjuju u značajnim sferama života građana Republike Hrvatske. Riječ je također o propisima za čije su nepoštovanje uglavnom **propisane prekršajne odredbe i sankcije koje se izriču u prekršajnom postupku**, pa stoga suci prekršajnih sudova moraju imati u vidu akte Europske unije, posebice one koji se neposredno primjenjuju, te će svakako biti zadatak usvojiti znanja s tog područja, na kojem će se stvarati i relevantna sudska praksa.

Nadalje, Republika Hrvatska u niz je svojih zakona unijela odredbe sukladne aktima Unije, od kojih su neke već u primjeni, a neke su donesene s odgodom do formalnog ulaska u Uniju. Također, ulaskom u Uniju određene zakonske odredbe prestaju važiti.

Neki od konkretnih zakona koji sadržavaju takve odredbe bit će predmet daljnjeg izlaganja, i to sistematizirani prema djelomično primijenjenoj Klasifikaciji područja djelatnosti tijela javne vlasti Republike Hrvatske⁵, pri čemu su posebno naglašene prekršajne odredbe koje više neće važiti, odnosno čija primjena počinje danom ulaska u Uniju.

Pri tome valja napomenuti da su u većini zakona koji sadržavaju odredbe s odgodom, u prijelaznim odredbama navedene odredbe koje će se početi primjenjivati danom ulaska Republike Hrvatske u Uniju, ali nisu navedene odgovarajuće prekršajne odredbe koje ti zakoni sadržavaju. Iznimka je Zakon o radu (NN 149/09; 61/11) koji je jedan od rijetkih zakona u kojem su dosljedno (nomotehnički) u prijelaznim odredbama navedene i odgovarajuće prekršajne odredbe koje će stupiti na snagu zajedno s pripadajućim materijalnim odredbama danom ulaska Republike Hrvatske u Uniju.

2.1. Gospodarstvo i trgovina

2.1.1. Zakon o trgovini (NN 87/08; 116/08), Poglavlje pregovora s EU:

III.3.01. Sloboda kretanja robe

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Na dan prijma Republike Hrvatske u Europsku uniju prestaju važiti odredbe:

- **članaka 19. do 22.**, koje se odnose na uvjete koje mora ispunjavati roba pri uvozu te isprave koje prate robu pri uvozu i izvozu – postupanje suprotno tim odredbama propisano je kao **prekršaj člankom 71. stavkom 1. podstavcima 11. do 13.; člancima 24. i 25.**, koje se odnose na privremeni uvoz - prekršajne odredbe **članak 71. stavak 1. podstavak 14.;**

⁵ Klasifikacija Hrvatske informacijsko-dokumentacijske referalne agencije (HIDRA), iz prosinca 2011.

- **članaka 28. do 48.**, odnose se na prodaju strane robe s carinskog skladišta, trgovinske zaštitne mehanizme – mjere zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza, određivanje uvoznih kontingenata, antidampinške mjere, kompenzacijske mjere, postupanje protivno tim odredbama sankcionirano je carinskim propisima te prekršajnim odredbama ovog zakona - **članak 71. stavak 1. podstavak 7.**;

- **članaka 51., 53. i 54.** toga Zakona, odnose se na certifikate, prava fizičkih i pravnih osoba pri uvozu i izvozu, **prekršaji iz članka 72. stavka 1. podstavka 1. i 2. i stavka 2.**;

- odredbe **članaka 52., 55. i 56.** ovoga Zakona, koje se odnose na osnivanje stranih predstavništava u Republici Hrvatskoj, ograničenje obavljanja trgovine, što je sankcionirano **člankom 70. stavkom 1. podstavkom 8. i člankom 71. stavkom 1. podstavcima 17. i 18.** - prestaju važiti za države članice Europske unije.

2.1.2. Zakon o zaštiti potrošača (NN 079/2007; 79/09; 89/09; 78/12).

Poglavlje pregovora s EU: III.3.28. Zaštita potrošača i zdravlja

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Članci 103., 104., 107., 109., 110., 111., 112. podstavci 8. i 23., 113., 115., 131., 132., 133. stavak 2., 135., 136., 137., 138. i 139. stupaju na snagu na dan prijma Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Odredbe iz članaka 107. do 115. ulaze u dio III. i odnose se na nepoštenu poslovnu praksu trgovca prema potrošaču, kojom se trgovac koristi prije, u vrijeme i nakon sklapanja pravnog posla u vezi s određenim proizvodom; **postupanje suprotno tim odredbama propisano je kao prekršaj u članku 144. stavku 1. podstavku 40.** ((1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– se koristi praksom koja je nepoštena u smislu odredaba dijela III. ovoga Zakona.)

2.2. Graditeljstvo i urbanizam

2.2.1. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07; 38/09; 55/11; 90/11; 50/12). Poglavlje pregovora s EU: III.3.01. Sloboda kretanja robe

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Članak 204. stavak 3. i stavak 4. (odredbe o utvrđivanje usklađenosti idejnog projekta, glavnog projekta i izvedbenog projekta izrađenog prema stranim propisima s hrvatskim propisima i pravilima struke, odredbe o obve-

zi prevođenja na hrvatski jezik projekata izrađenih prema stranim propisima), stupa na snagu danom prijma Republike Hrvatske u Europsku uniju, s odgovarajućim **prekršajnim odredbama iz članka 311. stavka 2. podstavka 14. i članka 315. stavka 2. podstavka 1.**

2.2.2. Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08; 49/11)

Članci 65., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 75., 76., 77., 79. i 81. - koji se odnose na strane osobe koje obavljaju poslove izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja, poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja te koje obavljaju djelatnost građenja – stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, **a time i odgovarajuće prekršajne odredbe iz članka 138.** (novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strana ovlaštena osoba ako bez rješenja iz članka 72. ovoga Zakona u svojstvu odgovorne osobe ili suradnika obavlja ili obavi posao: – izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja ili – projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja).

2.2.3. Zakon o građevnim proizvodima (NN 86/08). Poglavlje pregovora s EU: III.3.01. Sloboda kretanja robe

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Članak 7. stavci 2. i 3., članak 8. stavak 2. u dijelu koji se odnosi na usklađenu europsku specifikaciju na koju ne upućuje tehnički propis, članak 12. u dijelu koji se odnosi na usklađenu europsku specifikaciju, članci 13. do 18., članak 19. u dijelu koji se odnosi na usklađenu europsku specifikaciju, članak 22. stavak 1. u dijelu koji se odnosi na usklađenu europsku specifikaciju, **članak 24.** u dijelu koji se odnosi na donošenje europskog tehničkog dopuštenja – odgovarajuća je **prekršajna odredba u članku 65. stavku 1. podstavcima 1. i 2., članak 25.** u dijelu koji se odnosi na donošenje europskog tehničkog dopuštenja – **prekršajna odredba članka 66. stavka 1. podstavka 1., članak 27.** u dijelu koji se odnosi na usklađenu europsku specifikaciju – **prekršajna odredba u članku 66. stavku 1. podstavku 3.,** članak 43. stavak 2., **članak 44. – prekršajna odredba u članku 73. stavku 1. podstavku 5., članak 45. – prekršajna odredba u članku 73. stavku 1. podstavku 5.,** članci 46. do 51., članak 53. stavak 1. i stavak 3. u dijelu koji se odnosi na stavak 1., članak 54., članak 61. stavak 3., članak 62., članak 64. stavak 1. podstavak 1., članak 65. stavak 1. podstavak 1., članak 66. stavak 1. podstavak 1., članak 67. stavak 1. podstavak 1. i članak 68. stavak 1. podstavak 1. stupaju na snagu na dan prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju

2.3. Industrija i tehnologija

2.3.1. *Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (NN20/10). Poglavlje pregovora s EU: III.3.01. Sloboda kretanja robe*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Zakon sadržava odredbe (članak 5.) koje su već na snazi, prema kojima **čelnici središnjih tijela državne uprave u skladu sa svojim nadležnostima i djelokrugom rada donose propise koji prenose usklađeno zakonodavstvo Europske unije**, kojima propisuju tehničke zahtjeve za proizvode ili skupine proizvoda (u daljnjem tekstu: proizvodi) te postupke ocjenjivanja sukladnosti, uključujući, kad je to propisano, redovite i izvanredne preglede proizvoda u uporabi radi: sigurnosti, zaštite života i zdravlja ljudi, domaćih životinja i biljaka, zaštite okoliša i prirode, zaštite potrošača i drugih korisnika. Pri donošenju propisa iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir međunarodna načela i preuzete obveze iz međunarodnih ugovora radi sprječavanja nepotrebnih zapreka u međunarodnoj trgovini.

Odredbe članka 5. stavaka 5. i 6., članka 17. stavka 7., članka 25. stavaka 2., 3. i 4., članka 26. i članka 31. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji ili danom stupanja na snagu međunarodnog sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvaćanju industrijskih proizvoda (ACAA) za proizvode obuhvaćene tim sporazumom, ako ta činjenica nastupi prije. **Sukladno naprijed navedenom, odgovarajuće prekršajne odredbe već su u primjeni.**

2.4. Informacije, mediji

2.4.1. *Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03; 118/06; 41/08; 130/11; 106/12 – pročišćeni tekst). Poglavlje pregovora s EU III.3.10. Informacijsko društvo i mediji*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Člankom 22. (pročišćenog teksta) propisano je da odredba članka 10. stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Članak 10. odnosi se na uvjete za povjeravanje obavljanja poslova obrade osobnih podataka od voditelja zbirke drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi (izvršitelju obrade), **odgovarajuća prekršajna odredba je u članku 36.** (novčanom kaznom od 20.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj izvršitelj obrade koji prekorači granice svojih ovlasti ili osobne podatke prikuplja i obrađuje za drugu namjenu osim ugovorene ili ih daje na korištenje drugim primateljima ili

ne osigura provođenje ugovorenih mjera zaštite osobnih podataka (članak 10. stavak 3.).

2.4.2. Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 172/03; 144/10; 37/11; 77/11). Bez oznake poglavlja.

Sadržava usklađenje s propisima EU. Odredbe nemaju odgodu primjene vezanu uz ulazak u Uniju.

2.4.3. Zakon o medijima (NN 59/04; 84/11). Poglavlje pregovora s EU: III.3.10. Informacijsko društvo i mediji

Sadržava usklađenje s propisima EU. Odredbe nemaju odgodu primjene vezanu uz ulazak u Uniju.

2.5. Komunikacijska i informacijska tehnologija

*2.5.1. Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08; 90/11).
Poglavlje pregovora s EU: III.3.10. Informacijsko društvo i mediji*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Odredbe članka 5. stavka 7. – obveze nacionalnog regulatornog tijela prema Komisiji Europske unije; članka 15. stavaka 5. i 6. – dostavljanje podataka Komisiji i nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima drugih država članica Europske unije na temelju njihova zahtjeva te obavijest o tome operatorima; članka 23. – postupak usklađivanja u donošenju odluka s nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima drugih država članica Europske unije i s Komisijom; članka 56. stavka 5. – obveza dostavljanja Komisiji odluka o regulatornim obvezama; članka 57. – obveze prema Komisiji u slučaju prekograničnih tržišta i članka 63. stavka 7. – obveza dostavljanja Komisiji, na njezin zahtjev, podataka o regulatornim obvezama operatora određenima u skladu s ovim člankom i, prema potrebi, podatka o sustavima troškovnog računovodstva koje primjenjuju operatori iz stavka 1. ovoga članka; stupaju na snagu na dan prijma Republike Hrvatske u Europsku uniju. **Postupanje protivno članku 63. stavka 7. propisano je kao prekršaj u članku 118. stavku 1. točki 2.**

2.6. Kultura i kulturna dobra

2.6.1. *Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 167/03; 79/07; 80/11). Poglavlje pregovora s EU: III.3.07. Pravo intelektualnog vlasništva*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Odredba iz članka 3. ovoga Zakona stupa na snagu danom prijma Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, a njome se mijenjaju odredbe članka 20., koje se odnose na pravo distribucije i iznajmljivanja, tako da se prava neće odnositi samo na područje Republike Hrvatske, već na područje neke od država članica Europske unije odnosno države stranke ugovornice Ugovora o europskom ekonomskom prostoru. S navedenim odredbama vezana je **prekršajna odredba iz članka 189. stavka 1. točke 2. Zakona.**

2.7. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

2.7.1. *Zakon o morskom ribarstvu (NN 56/10; 55/11). Poglavlje pregovora s EU: III.3.13. Ribarstvo*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Članak 18. koji se odnosi na regulaciju ribolova nad posebnim biocenozama stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, odgovarajuća **prekršajna odredba je u članku 108. stavku 1. točki 9.**

2.8. Rad, zapošljavanje i mirovinski sustav

2.8.1. *Zakon o radu (NN 149/09; 61/11). Poglavlje pregovora s EU: III.3.19. Socijalna politika i zapošljavanje*

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Prema članku 299., danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji **prestaju važiti članak 291. ovoga Zakona – odredbe o radnoj knjižici** (poslodavci će, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, biti dužni radnicima vratiti radnu knjižicu) **i članak 294. stavak 1. podstavak 59. (odgovarajuća prekršajna odredba).**

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji stupaju na snagu odredbe glave XVII. ovog Zakona, i to:

- **Poglavlje 4. – (Europsko radničko vijeće)** čije odredbe se primjenjuju na radnike koji su zaposleni kod poslodavca koji obavlja gospodarsku

djelatnost na razini Europske unije i koji ima sjedište u Republici Hrvatskoj te kod povezanih poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na razini Europske unije, ako poslodavac s vladajućim utjecajem ima sjedište u Republici Hrvatskoj.

- **Poglavlje 5. – (Predstavnik radnika u organu europskog društva)** – pravo radnika na sudjelovanje u odlučivanju u europskom društvu; radnici zaposleni u europskom društvu odnosno kod poslodavca sudionika, ovisnog poslodavca ili zainteresiranog poslodavca europskog društva koji će imati ili ima sjedište u državi članici Europske unije odnosno državi koja je stranka Ugovora o europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: država članica) imaju pravo sudjelovati u odlučivanju u poslovima europskog društva.
- **Poglavlje 6. – (Sudjelovanje radnika u odlučivanju u europskoj zadruzi)** – pravo radnika na sudjelovanje u odlučivanju u europskoj zadrugi; radnici zaposleni u europskoj zadrugi odnosno kod poslodavca sudionika, ovisnog poslodavca ili zainteresiranog poslodavca europske zadruge koja će imati ili ima sjedište u državi članici Europske unije, odnosno državi koja je stranka Ugovora o europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: država članica) imaju pravo sudjelovati u odlučivanju u poslovima europske zadruge.
- **Poglavlje 7. – (Sudjelovanje radnika u odlučivanju kod prekograničnog pripajanja ili spajanja poslodavaca)** – pravo radnika na sudjelovanje u odlučivanju; radnici zaposleni u društvu nastalom prekograničnim pripajanjem ili spajanjem odnosno kod poslodavca sudionika, ovisnog poslodavca ili zainteresiranog poslodavca tog društva, koje će imati ili ima sjedište u državi članici Europske unije, odnosno državi koja je stranka Ugovora o europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: država članica) imaju pravo sudjelovati u odlučivanju u poslovima društva nastalog prekograničnim pripajanjem ili spajanjem.

Članak 293. stavak 1. podstavci 34. do 48., a riječ je o odgovarajućim prekršajnim odredbama s obzirom na prije navedeno, također stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Kao što je već istaknuto, to je jedan od rijetkih zakona u kojem su dosljedno (nomotehnički) u prijelaznim odredbama navedene i odgovarajuće prekršajne odredbe koje će stupiti na snagu, zajedno s pripadajućim materijalnim odredbama, danom ulaska Republike Hrvatske u Uniju.

2.8.2. Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96; 94/96; 114/03; 86/08; 75/09).

Poglavlje pregovora s EU: III.3.19. Socijalna politika i zapošljavanje

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (NN 75/09) sadržava usklađenje s propisima EU.

Odredba članka 5. stavka 2. (obveza da se radniku jednom u tri godine, na njegov zahtjev, mora osigurati zdravstveni pregled u skladu s posebnim propisom), stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Propust međutim, nije sankcioniran.

2.9. Obrana, unutarnji poslovi i nacionalna sigurnost

2.9.1. Zakon o strancima (NN 130/11). Poglavlje pregovora s EU: III.3.24. Pravda, sloboda i sigurnost

Sadržava usklađenje s propisima EU.

Člankom 1. ovog Zakona propisuju se uvjeti ulaska, kretanja i boravka stranaca, rad stranaca i uvjeti rada i prava raspoređenih radnika u Republici Hrvatskoj.

Članak 2. ovog Zakona propisuje da je stranac osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske, a osoba bez državljanstva je stranac kojeg ni jedan država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.

Člankom 237. ovog Zakona propisano je da danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaju važiti članak 47. stavak 5. – odredba o odobrenju privremenog boravka stranaca u Republici Hrvatskoj s osnova rada i članak 76. stavak 1. točka 2. – odredba o dozvoli za boravak i rad stranaca u Republici Hrvatskoj izvan godišnje kvote (kada je riječ o ključnom osoblju, pružateljima usluga, radnicima i članovima njihovih obitelji čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske).

Člankom 238. ovog Zakona propisano je da danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji stupaju na snagu sljedeći članci tog Zakona:

- **članak 21. i članak 22. stavak 1. točka 5. i stavak 2.** – reguliraju prikupljanje biometrijskih podataka stranca, dopuštenost odnosno nedopuštenost zahtjeva stranca za izdavanje vize te uništavanje biometrijskih podataka stranca,
- **članak 47. stavak 1. točka 6. i stavak 3.** – regulira odobravanje privremenog boravka strancu koji namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj u svrhu rada raspoređenog radnika (članak 47. stavak 1. točka 6.) te privremenog boravka u svrhu rada raspoređenog radnika koji se dopušta državljaninu treće države (stranac koji nema državljanstvo države članice EEP-a) ako ispunjava uvjete iz članka 54. ovog Zakona (uvjeti za odobrenje privremenog boravka) i članka 86. stavka 1. ovog Zakona (pojam raspoređenog radnika),

- **članak 64. stavak 3.** – regulira privremeni boravak stranca u Republici Hrvatskoj radi znanstvenog istraživanja do 90 dana pod određenim uvjetima, na temelju ugovora o gostovanju u državi članici EEP-a (europski ekonomski prostor) prema kojem ugovoru ima odobren boravak u toj državi,
- **članci 86. do 89.** – reguliraju pojam raspoređenog radnika, referentni period rada takvog radnika, sudsku zaštitu, administrativnu suradnju i informacije u svezi s raspoređenim radnikom te izjave stranog poslodavca o upućivanju raspoređenog radnika,
- **članak 110.** – regulira odobrenje boravka stranca koji je protjeran iz države članice EEP-a,
- **članak 115.** – propisuje postupak za napuštanje Republike Hrvatske državljanina treće države koji u drugoj državi članici EEP-a ima odobrenje boravka,
- **članak 117.** – regulira priznavanje odluke o protjerivanju od države članice EEP-a koja je protiv stranca donijela pravomoćnu odluku o protjerivanju,
- **članak 119.** – regulira sudjelovanje Ministarstva unutarnjih poslova u zajedničkim letovima država članica EEP-a radi prisilnog udaljenja stranca zračnim putem,
- **članci 120. do 122.** – reguliraju pomoć državi članici EEP-a kod prisilnog udaljenja stranca (tranzit) zračnim putem,
- **članak 132. stavak 2.** – regulira smještaj maloljetnog stranca bez pratnje i u pratnji članova obitelji u prihvatni centar za strance,
- **članak 135.** – regulira pitanje naknade troškova između država članica EEP-a u pogledu prisilnog udaljenja stranca koji nema sredstava,
- **članci 153. do 203.** – reguliraju ulazak, boravak i rad državljanina država članica EEP-a i članova njihovih obitelji, boravak i rad državljanina trećih država koji imaju odobren stalni boravak u drugoj državi članici EEP-a i članova njihovih obitelji te boravak i rad visokokvalificiranih državljanina trećih država,
- **članak 207. stavci 4., 5. i 7.** – propisuje tko obavlja inspekcijski i upravni nadzor nad provedbom ovog Zakona,
- **članak 221.** – propisuje kazne za državljanina države članice EEP-a i člana njegove obitelji koji postupaju protivno članku 183. stavcima 2., 3., 4. i 5., članku 157. stavku 1., članku 163. stavku 1., članku 169. stavku 2., članku 178. stavku 2., članku 193. stavku 3., članku 194. stavku 1. i članku 195. stavcima 1. i 2. te kazne za poslodavca – fizičku osobu, poslodavca – pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi koji su postupili protivno članku 193. stavku 3. ovog Zakona,
- **članak 223.** – propisuje kazne za državljane treće države koji su nositelji „EU plave karte“ koji posluju protivno članku 193. stavku 1. ovog Zakona,

- **članak 227.** – propisuje novčane kazne za poslodavca-fizičku osobu, poslodavca-pravnu osobu te odgovornu osobu u pravnoj osobi koja postupi protivno članku 193. stavku 2. ovog Zakona,
- **članak 228.** – propisuje novčane kazne za stranog poslodavca-fizičku osobu, stranog poslodavca-pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi ako postupi protivno članku 89. ovog Zakona.

2.9.2. Zakon o oružju (NN 60/07, 146/08 i 59/12). Poglavlje pregovora s EU: III.3.01. Sloboda kretanja robe

Sadržava usklađenje s propisima EU

Člankom 1. stavkom 1. propisano je da se ovim Zakonom uređuje nabava, držanje, nošenje, sakupljanje, proizvodnja, popravljavanje i prepravljavanje, promet, prijevoz oružja, civilno strelište te ispitivanje i obilježavanje žigom vatrenog oružja.

Člankom 112. osnovnog Zakona o oružju (NN 63/07) propisano je da danom prijma Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije stupaju na snagu sljedeći članci:

- **članci 62., 63., 64. i 65.** – reguliraju unošenje oružja u Republiku Hrvatsku, nošenje i prenošenje oružja preko Republike Hrvatske od državljana članica Europske unije, iznošenje oružja iz Republike Hrvatske u državu članicu Europske unije, obvezu stranca i odgovorne osobe u pravnoj osobi sa sjedištem u drugoj državi Europske unije da na zahtjev nadležnog tijela i carinskih tijela Republike Hrvatske predoči isprave kojima dokazuje svoje pravo na unošenje, nošenje i iznošenje oružja.

Nadalje, člankom 61. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oružju (NN 39/12) propisano je da danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji stupaju na snagu članak 7. kojim je izmijenjen članak 8. točka 1. osnovnog Zakona o oružju (isprave o oružju) i članak 40. kojim je izmijenjen članak 82. osnovnog Zakona o oružju (ispitivanje i obilježavanje žigom vatrenog oružja).

Posebno se upozorava na **članak 25. Zakona o izmjenama Zakona o oružju (NN 59/12)** kojim je izmijenjen članak 54. stavak 1. osnovnog Zakona o oružju i koji sada glasi:

„Hrvatski državljani i stranci prilikom prelaska državne granice dužni su oružje i streljivo prijaviti graničnoj policiji i carini.“

3. POSEBNO O MEĐUNARODNOJ PRAVNOJ POMOĆI U KAZNENIM STVARIMA S ASPEKTA PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Već je istaknuto da je jedno od osnovnih načela Europske unije sloboda kretanja. Stoga kada Republika Hrvatska postane formalno članicom Unije, valja očekivati da će se povećati aktivnost građana i pravnih osoba članica Unije u Hrvatskoj, što će posljedično rezultirati i uključenošću pravosudnog sustava. Za učinkovito funkcioniranje tog sustava od posebne važnosti bit će i učinkovita međunarodna pravna pomoć.

Međunarodna pravna pomoć u kaznenim stvarima (u daljnjem tekstu: međunarodna pravna pomoć) regulirana je **Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima** (NN 178/04), ako međunarodnim ugovorima (bilateralni i multilateralni ugovori) nije drugačije određeno.

Međunarodna pravna pomoć pruža se glede kaznenih djela kažnjavanje kojih je u trenutku upućivanja molbe za pravnu pomoć u nadležnosti pravosudnih tijela države koja upućuje molbu, a isto tako pruža se i u kaznenim postupcima koji se vode protiv pravnih osoba. Nadalje, međunarodna pravna pomoć pruža se i Europskom sudu za ljudska prava i Europskom sudu pravde, a kad je to određeno međunarodnim ugovorom i drugim međunarodnim organizacijama i nadnacionalnim organizacijama čijom članicom Republika Hrvatska može postati.

Ovim se Zakonom posebice uređuje:

- međunarodna pravna pomoć u kaznenim postupcima koji su u tijeku u Republici Hrvatskoj ili u stranoj državi (pribavljanje i prosljeđivanje predmeta koji će biti predloženi kao dokazi, dostava sudskih akata i odluka, pristupanje sudu osoba radi davanja iskaza i druge radnje potrebne za vođenje kaznenih postupaka) – **članak 3. stavak 1. točka 1. Zakona**,
- postupci izručenja Republici Hrvatskoj osoba okrivljenih ili osuđenih na temelju odluka domaćih sudova – **članak 3. stavak 1. točka 2. Zakona**,
- postupci izručenja stranaca okrivljenih ili osuđenih na temelju sudskih odluka države koja traži izručenje – **članak 3. stavak 1. točka 3. Zakona**,
- postupci preuzimanja i ustupanja kaznenog progona – **članak 3. stavak 1. točka 4. Zakona**,
- postupci izvršenja stranih sudskih odluka u kaznenim stvarima – **članak 3. stavak 1. točka 5. Zakona**.

Ovaj se Zakon ne primjenjuje na uhićenja, izvršenje presuda niti na djela kažnjiva po vojnim zakonima koja nisu kaznena djela općeg kaznenog prava – **članak 3. stavak 2. Zakona**.

Međunarodna pravna pomoć pruža se u najširem smislu, u skladu s načelima domaćega pravnog poretka, načelima Europske konvencije za zaštitu

ljudskih prava i temeljnih sloboda i Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima – **članak 4. Zakona**, a o dopuštenosti i načinu izvršenja radnje međunarodne pravne pomoći koja je predmet molbe stranoga pravosudnog tijela odlučuje domaće nadležno tijelo, osim ako odredbama ovoga Zakona ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno – **članak 5. Zakona**.

Člankom 6. Zakona propisana su tijela nadležna za pružanje međunarodne pravne pomoći i put za komunikaciju u kaznenim postupcima koji su u tijeku u Republici Hrvatskoj ili stranoj državi. Domaća pravosudna tijela molbe za pravnu pomoć upućuju stranim nadležnim tijelima putem Ministarstva pravosuđa koje je nadležno i za primanje molbi za međunarodnu pravnu pomoć stranih nadležnih tijela, a iznimno domaća pravosudna tijela mogu molbu za međunarodnu pravnu pomoć izravno uputiti stranom pravosudnom tijelu, kada je to izričito predviđeno odredbama Zakona i uz uvjet uzajamnosti ili kada je takav put predviđen međunarodnim ugovorom (neposredna komunikacija).

U slučajevima neposredne komunikacije domaće pravosudno tijelo dostavit će preslik molbe za međunarodnu pravnu pomoć Ministarstvu pravosuđa.

Potrebno je također naglasiti da stranoj državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen međunarodni ugovor, kao i kad je međunarodnim ugovorom izričito predviđen diplomatski put dostave, Ministarstvo pravosuđa dostavlja i prima molbe za međunarodnu pravnu pomoć putem Ministarstva vanjskih poslova.

Nadalje, **člankom 7. Zakona** propisano je da domaća pravosudna tijela mogu, uz uvjet uzajamnosti ili kada je to predviđeno međunarodnim ugovorom, postupovne akte i sudske odluke osobama koje se nalaze u inozemstvu uputiti izravno poštom.

Postupovne akte i sudske odluke prati obavijest s naznakom da primatelj može dobiti informacije o svojim pravima i obvezama u vezi s uručivanjem dokumenata, s tim da se postupovni akti i sudske odluke osobama koje se nalaze u inozemstvu šalju na hrvatskom jeziku, a ako domaće pravosudno tijelo zna ili ima razloga vjerovati da primatelj razumije samo neki drugi jezik, dokumente prati prijevod na taj jezik. Na valjanost dostave primjenjuju se domaći propisi.

Obvezni sadržaj molbe propisan je **člankom 8. Zakona**, koji između ostalog propisuje da ako međunarodnim ugovorom ili odredbama Zakona nije drugačije određeno, molba za međunarodnu pravnu pomoć sadržava:

- mjesto izdavanja i naziv stranoga nadležnog tijela koje je uputilo molbu,
- pravnu osnovu za pružanje međunarodne pravne pomoći,
- točan opis radnje međunarodne pravne pomoći koja se traži i razlog molbe za međunarodnu pravnu pomoć,
- pravni naziv, kratak činjenični i pravni opis kaznenog djela (osim ako se molba ne odnosi na dostavu sudskih odluka, podnesaka, isprava i sl.),

- točne podatke i državljanstvo osobe za koju se traži međunarodna pravna pomoć i njezin položaj u postupku,
- u slučaju dostave sudskih akata, i vrstu akta koji se dostavlja.

Ima li se u vidu karakter i cilj prekršajnog postupka, međunarodna pravna pomoć u odnosu na prekršajni postupak ograničena je na onaj dio međunarodne pravne pomoći koji je propisan **člankom 3. stavkom 1. točkom 1. Zakona** – pribavljanje i prosljeđivanje predmeta koji će biti predloženi kao dokazi, dostava sudskih akata i odluka, pristupanje sudu radi davanja iskaza i druge radnje potrebne za vođenje postupaka.

4. ZAKLJUČAK

Na svom putu prema Europskoj uniji Republika Hrvatska imala je opsežnu zadaću usklađivanja svojih propisa s propisima Unije. Stoga velik dio zakona sadržava usklađenje s europskim propisima, odnosno odredbe koje će se početi primjenjivati danom formalnog ulaska u Europsku uniju, a dio sada važećih propisa prestat će važiti od toga dana. O navedenim činjenicama suci prekršajnih sudova dužni su voditi računa, a to će se konkretno očitovati u postupcima koji će biti u tijeku. Nadalje, s obzirom na to da Republika Hrvatska postaje dio Europske unije, valja očekivati da će se to odraziti na području gospodarstva, posebice kao gospodarske aktivnosti građana i pravnih osoba država članica, zbog lakšeg kretanja građana i na području javnog reda i sigurnosti, pa će od posebne važnosti i dalje biti odredbe koje se odnose na međunarodnu pravnu pomoć.

LITERATURA

1. Podatak iz rada Europa u 12 lekcija, Pascal Fontaine, profesor na Institutu za političke studije u Parizu
2. Prof. dr. sc. Zlata Đurđević: Lisabonski ugovor: Prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, vol.15, broj 2/2008.
3. Izvori prava Europske unije – Siniša Rodin; Temeljni koncepti prava EU - nadređenost, izravni učinak i posredni učinak – Siniša Rodin
4. Podaci za zakone sa tražilice CADIAL
5. Klasifikacija Hrvatske informacijsko-dokumentacijske referalne agencije (HIDRA) iz prosinca 2011.

Summary

MISDEMEANOUR PROVISIONS IN PARTICULAR ACTS WHICH WILL BE APPLIED FROM THE DAY OF ACCESSION OF THE REPUBLIC OF CROATIA TO THE EUROPEAN UNION

On its way to accession to the European Union, the Republic of Croatia has had the substantial task of adjusting and aligning its national legislation with EU legislation. At the beginning of 1999, the Government of the Republic of Croatia began the voluntary process of assessing the alignment of the national legislation in force with the *acquis communautaire*, and, with this in mind, adopted the Action Plan for European Integration in October 1999. An analysis of the level of alignment was made in 23 chapters of the *acquis*, and areas were marked that were not legally regulated: government subsidies and consumer protection, while for all other areas the alignment of the legislation was assessed, which served as a starting point for the aligning process. In the years that followed, acts serving as legal instruments for aligning the Croatian legislation with the *acquis* were adopted. This paper provides an overview of individual laws regulating the areas of the economy and public peace and order which have been aligned with EU legislation and which contain provisions pursuant to which some of the current provisions in force will cease to be in effect and others will begin to be applied from the day of accession. It also emphasises current legislation that regulates the area of international legal assistance, which continues to be particularly important due to the expected economic activities of legal and natural persons in the Member States. Finally, consideration is given to the area of public order and safety due to the greater freedom of movement of persons.